

כתר אור עליון

העלון מוקדש לע"נ אורית בת טובה ע"ה

פרשת מקץ

כט' כסלו תשפ"ג

פרשת השבוע חג חנוכה שינח

הגאון הרב זמיר כהן שליט"א

זמני השבת

הדלקת נרות-16:19

צאת שבת - 17:22

רבינו תם-17:54

ומעמדו התחזק בכל העולם. אף כאן, מאחר שראה הקב"ה את יוסף הצדיק הנמצא זר ובודד במצרים, ומנסים לפתותו ולהמרירו כנגד מלכו של עולם, אך הוא נאמן לו ועומד בכל הניסיונות, מיד השרה עליו שכיתו. וזהו שכתוב: "וַיְהִי ה' אֶת יוֹסֵף, וּמִמִּילָא בַּהֲכֹרַח: "וַיְהִי אִישׁ מְצָלִיחַ!". ומכאן מוסר השכל נפלא לכל אדם העומד בפני ניסיון גדול של דבר עבירה מכל סוג שהוא, וגם תמריץ עצום לעמוד בו אפילו אם הוא חש בודד במערכה כנגד לחץ סביבתי. ככל שיהיה חסון וחזק להתגבר על הפיתויים והיצרים והבלבולים, כך יזכה להיות אהוב מלכו של עולם ושכינת ה' יתברך תשרה עליו. או אז יזכה לברכה והצלחה בעסקיו ובכל ענייניו, שהרי כאשר זוכה שיתקיים בו כמו הכתוב ביוסף: "וַיְהִי ה' אֶת יוֹסֵף, וּמִמִּילָא זֹכֶה שִׁתְּקִיִּים בּוֹ גַם: "וַיְהִי אִישׁ מְצָלִיחַ". יוסף היה רחוק מביתו וממשפחתו, ולכאורה היה אמור להיות בודד ועצוב, ומתפתה במהירות לכל דבר עבירה. ובפרט שהפיתוי היה מלווה בהבטחות ובאיומים מפחידים מבלי שיהיה לו עוזר ותומך שיושיע אותו. אולם הוא דבק באמת על פי רצון ה' והיה מוכן להקריב הכל ובלבד שלא יעשה מעשה המנוגד לרצון מלכו של עולם, ובזכות זאת זכה להגיע למלוכה ולהיקרא לדורות עולם בשם 'יוסף הצדיק'. נמצא שבהקדמה זמנית ומועטת שמקריב האדם לכבוד ה' יתברך, מרוויח הוא לא רק את חיי העולם הבא, אלא גם בעולם הזה זוכה לקבל אור אלוהי מהשראת שכית ה' עליו, ומצליח בכל מעשי ידיו, עד הגיעו לפסגה הטובה לו ונכונה עבורו כיוסף הצדיק. וככל שהניסיון בו עומד האדם גדול יותר, כך גדולה מדרגת השראת שכיתו יתברך עליו, והיקף הצלחותיו עצום ורב יותר. שבת שלום.

יוסף, הבן האהוב של יעקב אבינו, היה נער בן שבע עשרה כאשר נמכר לאורחת ישמעאלים, ולבסוף לעבד בבית פוטיפר. והנה, בניגוד למצופה מנער תפנוקים שנמכר לעבד, שיהיה בלתי מוצלח בעבודתו, נאמר בתורה: "וַיְהִי ה' אֶת יוֹסֵף, וּמִמִּילָא זֹכֶה שִׁתְּקִיִּים בּוֹ גַם: "וַיְהִי אִישׁ מְצָלִיחַ, וּמִמִּילָא בַּהֲכֹרַח: "וַיְהִי אִישׁ מְצָלִיחַ". (במה זכה יוסף שה' יהיה עמו, וממילא יצליח בכל מעשיו - כמובן, עד אשר הגיע למעמד מקביל למלך מצרים? לפי שהיתה אותה מרשעת, אשת פוטיפר, מנסה יום יום לפתותו בדרכים שונות ולשחדו בממונו רב, ומאיך היתה מאיימת עליו, והיה עומד בניסיון. כמובא בגמרא (יומא לה, ע"ב): "בכל יום ויום היתה אשת פוטיפר משדלתו בדברים, בגדים שלבשה לו שחרית לא לבשה לו ערבית, בגדים שלבשה לו ערבית לא לבשה לו שחרית. אמרה לו: השמע לי! אמר לה: לא. אמרה לו: הריני חובשתך בבית האסורין! אמר לה: ה' מתיר אסורים. אמרה לו: הריני כופפת קומתך! אמר לה: ה' זוקף כפופים. אמרה לו: הריני מסמאה את עיניך! אמר לה: ה' פוקח עיוורים. נתנה לו אלף ככרי כסף לשמוע אליה, ולא רצה לשמוע אליה". משל למלך גדול ורם, ששמע כי ישנו איש מחשבים מאוהביו שנסע לסעודיה לצורך מסוים, ושם מסיתים אותו נגד מלכו בפיתויים ואיומים, אולם הוא עומד בנאמנו. תו. מה עשה המלך? הודיע כי הוא מגיע לביקור ממלכתו בסעודיה, וביקש להתארח באותו מלון שבו מתארח אותו איש מחשבים נאמן, ויאכל עמו וישתה עמו. ומאחר שבא לשם המלך, מיד התרוממה קרנו של אותו נאמן והכל התייחסו אליו בכבוד ויקר. הוא הפך להיות מבוקש בטרקליני כל הנסיכים הסעודיים שראו הזדמנות לסגור עסקאות בסכומי עתק עם מקורבו של המלך, וכך הלך והתעשר

אשת חיל

מתוך החוברת כשרות המטבח

קצת מהלכות שחיטה וטריפות

בשר 'חלק' ובשר 'כשר'

המושג של בשר 'חלק' ובשר 'כשר', נוצר לפני כמאתיים שנה, ומעשה שהיה כך היה:

האוכלוסיה בירושלים דאז היתה מונה ספרדים בלבד, וזאת מחמת מושל ישמעאלי רשע שלא האמין באשכנזים כיהודים כיון שבאו מארצות הנצרות, ועל כן היה מטייל עליהם מיסים כבדים והיו הולכים להתגורר בעיקר בערי חבון וצפת. לאחר שמת מושל רשע זה נתמנה מושל אחר ליברלי יותר, וקיבל כי האשכנזים הינם יהודים ממש, ואז נהרו רבים מהאשכנזים לעיר הקודש ירושלים, ופתחו להם משחטה משלהם. מפאת חילוקי הדעות בגדרי בהמה טרפה בין מרן השלחן ערוך שהספרדים פוסקים על פיו, ובין הרמ"א שהאשכנזים פוסקים על פיו, גרם הדבר בלבולים, כי יש בהמות שמרן מטריף ולרמ"א הם כשרים. אי לכך תיקן הראשון לציון דאז, הגאון רבי יעקב שאול אלישר זצ"ל, שעל הבהמות הכשרות לדעת מרן יכתבו 'חלק', ועל הבהמות הכשרות לדעת הרמ"א יכתבו 'כשר', והזהירו שהספרדים לא יקנו אלא מהבשר 'חלק' בלבד,

ילקוט יוסף

סימן שלא - פרק כג - איסור ספיחין

מספרי מרן הראשל"צ הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א

1 וכן בגנות אין בהם גזרת ספיחים, אף שהם פרי האדמה, מאחר שאף אם ינטעו אותם בתחלת השנה לא יעשו פרי עד השנה השניה. וגם הוא צמח רב שנתי. ומכל מקום נוהג בהם קדושת שביעית. [ילקוט] הל' שביעית פרק כג ס"ו עמוד תצד]

2 שיחים רב שנתיים, שנותנים פירות יותר משנה אחת, אין בהם איסור ספיחין בשנתם השניה, שמהם מצוי רוב התוצרת בשווקים. וכגון, נענע, פאפיה ועוד, אין בהם דין ספיחין. [ילקוט] הל' שביעית פרק כג ס"ז עמוד תצח]

ההקדשה המרכזית

לרפואה: מו"ר הרב דוד שלום [בצר] בן ויקטוריה, הרבנית צביה חנה בת הרבנית אביגיל, יוסף עזריאל בן חיה מיכל, ששון בן אסנת, שגיא בן סיגלית לויט, יניב בן אהובה, אריה בן שמחה. ידידה בן אביטל, יהודה יצחק בן איריס, מרים בת אסתר, אברהם אלברט בן בלינה, משה בן בלינה, הרב בנימין דב בן סימה רחל. יצחק חיים בן אידה. ר' אפרים בן יעל. שירה בת אביגיל אלה. שלו בן רוטל. בניה ישראל בן אביבה [ולהבדיל לע"ה: הרב אורי זוהר בן גולדה זצוק"ל שם טוב ציון בן אסתר. אסתר יוכבד בת ריזל ברכה, ר' חיים זאב בן עופרה יעל ז"ל. להצלחת עם ישראל ברוחותיו ונשמותיו ולאולה השלמה ברחמים במהרה אמן]

אליבא דהילכתא

הרה"ג בנימין חותה שליט"א

שאלה: האם מותר לטעום מפיצוחים בחנות למכר פיצוחים כשברור לו שלא יקנה מהחנות כלום. והאם יש לברך על טעימה זו.

תשובה: כשיש הסכמה מהמוכר לטעום מותר לאדם לטעום אף שיודע בבירור שלא יקנה באותה חנות מאומה. אבל אין לנהוג בכל מקום שהולך בשוק שטועם מעט ולא קונה. ומברך על טעימה אפילו מועטת על כל דבר כברכתו.

ביאורים: לגבי הטעימה נלענ"ד כשיש הסכמה מהמוכר לטעום הוא גם כשאין כוונתו לקנות בכל זאת מותר לו לטעום והסברא פשוטה כיון שהמוכר חפץ בזה שאדם יטעם ובפעם הבאה יכול להיות שיקנה.

ומה שכתבתי שאין לעשות כן בכל מקום שהולך בשוק הוא על פי דברי הראשונים והביאם הב"י בחו"מ בס' לד' שהנהוג כן פסול לעדות מדבריהם ודימויהו רבותינו לכלב שזה אדם בזוי.

ולגבי הברכה נפסק בשו"ע בס' ר' סעי' ב' הטועם את התבשיל אינו צריך לברך עד רביעית ואפילו אם הוא בולעו ויש אומרים שאם הוא בולעו טעון ברכה ולא פטרו את הטועם אלא כשחוזר ופולט ואז אפילו על הרבה אינו צריך ברכה. וכתב הרמ"א וספק ברכות להקל.

ובחזו"ע ברכות עמ' קע' הביא שו"ת הלק"ט בח"ב סי' לג' וטל אורות וריטב"א מפורש בהלכות ברכות פ"ב ה"י שיש הבדל בין מטעמת שאין לה כוונת אכילה אלא רק טעימה ולכן אין לה לברך על הטעימה מה שאין כן כשכוונתו לאכול אז האכילה מתחילה כבר מהטעימה וכתבו מפורש אפילו ללא לעיסה אלא כבר בטעימה נחשב לאכילה וממילא אם דיבר אינו חוזר ומברך וכמו כן אם שמע ברכה לאחר שהתחיל האכילה עונה אמן ואינו הפסק כיון שנחשב שאכל כבר. ולפי זה בענייננו הרי כל הטועמים הם מתכוונים גם לאכילה וממילא יש להם לברך על כל דבר שטועמים לפי ברכתו אפילו שהטעימה היא מועטת.

ממתי מכינים צידה?

הרב שטיינמן

כל חיו נהג רבנו לבחון כל מעשה שעשה על פי אמת המדה של: "מה יאמרו על כך בשמים?" וזה היה השקול לפני כל פעולה. כל ילדי הבית, מאז היותם קטנים, ידעו שאבא ואמא רואים תמיד את החיים שלאחר מכן, בעולם האמת, ובדקים כיצד יסתכלו עליהם כשיגיעו למעלה, ורק לפי המבט הזה התנהלו כל חייהם. לפני נסיעתו הראשונה של רבנו לארצות הברית הכינה לו רעייתו הצדקנית תיק ובו מעט צידה לדרך: בגדים ומזון שיצטרך להם. הביט רבנו במעשיה, כיצד היא דואגת לכל פרט ופרט שלא יחסר לו בזמן המסע, נאנח ואמר: "הנה, על אף שנוסע אני למקום שבו יש בגדים ומזון בשפע, ומלחים רבים יהיו עמי שחפצים לדאג לי לנוחיותי ולצרכי - למרות זאת אנו מכינים צידה לנסיעה, ודואגים לא לשכח מאומה. בואי ולמדי קל וחומר, כמה עלינו לדאג להכין צידה לקראת נסיעתנו לעולם הבא, שם אין שום דבר מוכן, אלא רק מה שאדם מביא עמו מכל מה שאסף פה בעולם הזה, ושם - אין אף אחד שיוכל לעזור לו..." עם הסתכלות כזו חי כל יום מחייו וכל רגע מרגעיו, וכאשר הגיע רבנו לשנתו המאה - בשנת תשע"ד - תקופה אותו חלשה גדולה, ומשנה זו הרבה לומר ודיי תוך שהוא מזכיר מאמרי חז"ל רבים הנוגעים ליום המיתה. בני הבית שהבחינו בכך, חרדו מאד ודאגו לשלומם. אחד הנכדים שהוא גם נכדו של רבי חיים קניבסקי, ספר לסבו, רבי חיים, אודות מעשיו של רבנו. מרן רבי חיים לא התרגש מן התאורים, ואמר לנכד: "אין פה שום חדוש, שהרי מגיל בר המצוה שלו הוא מתכונן יום יום למיתתו ומכין צידה לקראת העולם הבא..." ופעם שוחח עמו אדם מסים אודות טסט - מבחן נהיגה שלא הצליח בו, שמע זאת רבנו ואמר: "הלא עוד לא הרבה זמן יעשו לנו 'טסט' למעלה כיצד נהגנו ב'בבלי וירושלמי', וזהו המבחן האמיתי..." גם בענייני הכלל, כאשר היה צריך להתערב בנושא מסים, בדק האם זה מה שרוצים ממנו למעלה, וכאשר חש שיש פה סרך לא טהור, נמנע מלהתערב ולא הסכים להתעסק בכך, באמרו: "בשמים לא יענישו אותי על כך שלא פעלתי..."

אחד מהתחביבים שלי זה להכנס
למסעדה, ואני שואל: אם הם כשרים
לחנכה

ואז מה שקורא זה הכי מצחיק, המארח
רץ לנאצר שר מהר לאחראי משמרת שר
במהירות לבדלים שר לחבר הדתי שלו
שמגיע אליו ונקרע מצחוק...

אשתי: בדקת את
האורז?
אני: ברור

סופגניה זה כזה:
שתי דקות של אושר, ושנתיים
כחזר כושר.

ידידתי היקרה,
בואי ונצטרפי איתן לאסוף מרתק של 40 יום
לימוד הלכה יומי - רק 5 דקות
בנושא הצניעות
מפי הרבנית רות שמש תל"ט"א

03-6171121
אח"כ לרקש לזכרית 1-1 לרבכ"ז 2

לאדם מאמין אין זמן
להתלונן על דלתות שנסגרו,
כי הוא עסוק בלשבת את השם
על הדלתות שאותו נפתחות

בואי תתחברי
לקו הישועות
(הלכות צניעות
וסיפור ישועות)

3 דקות ביום
מצילות חיים
ותראי ישועות
בכל התחומים

מספר הקו
073-383-4050
2448 וא 5

העלון מוקדש לרפואת: אברהם אלברט בן בלינה, מרים בת אסתר, אסף בן מרים, ב בת מרים, שמחה בת אסתר, יונתן נריה בן רעות. לרפואת כל חולי עם ישראל וגאולה שלמה בחדס וברחמים. להוספת שמות ולתרומות לעלון חייגו 050-5218899